

Reglament davart cavar cristallas e lavar aur

2010

C u n t e g n

I.	Determinaziuns generalas	3
Art. 1	Valididad	3
Art. 2	Equalitat dallas schlatteinas	3
II.	Determinaziuns specificas	3
Art. 3	Lubentscha per cavar cristallas	3
Art. 4	Lubentscha per lavar aur	3
Art. 5	Cuoz dalla lubentscha	3
Art. 6	Intents scientifics ed excursiuns	4
Art. 7	Scamonds	4
Art. 8	Sgols cun helicopter	4
Art. 9	Responsabladad	4
Art. 10	Refatga	5
Art. 11	Schurmetg dalla cava	5
Art. 12	Utensils lubi per lavar aur	5
Art. 13	Utensils e material scumandai per lavar aur	5
Art. 14	Anfladas specialas da cristallas	5
III.	Taxas	6
Art. 15	Taxas	6
Art. 16	Cunterdretg	6
IV.	Determinaziuns executoricas	6
Art. 17	Survigilonza	6
Art. 18	Tgis	7
Art. 19	Castitgs	7
Art. 20	Retratga ni snegada dalla lubentscha	7
Art. 21	Execuziun	7
Art. 22	Mieds legals	7
V.	Determinaziuns finalas	7
Art. 23	Approbazion e vigur	7

I. Determinaziuns generalas

Art. 1 Validitat

¹ Quest reglament regla il cavar cristallas sco era il lavar aur independentamein dalla proprietad dil schischom.

² El vala per igl entir territori dalla vischnaunca da Trun.

Art. 2 Equalitat dallas schlattineas

Indicaziuns da persunas, funcziuns e professiuns sereferechan sin omisduas schlattineas.

II. Determinaziuns specificas

Art. 3 Lubentscha per cavar cristallas

¹ La lubentscha per cavar cristallas vegn concedida a persunas naturalas che han cumpleniu il 18avel onn e che possedan ina assicuranza da responsabladad enviers tiaras persunas. Quella sto cuvierer sufficientamein donns materials e da persunas.

² Per siglientar drova ei ina lubentscha supplementara. Quella obtegnan mo persunas domiciliadas en vischnaunca che han cumpleniu il 20avel onn, che possedan in attest da siglientar e che han ina lubentscha per cavar cristallas. Per siglientar vegn incassau ina taxa supplementara.

³ Il diever da tuttas maschinas ei scumandaus. En cass excepziunals sa la suprastanza communalia lubir da duvrar maschinas da furar cun incassar persuenter ina taxa supplementara.

Art. 4 Lubentscha per lavar aur

¹ Per singulas persunas basegna ei negina lubentscha da lavar aur, aschinavon che quei succeda buca a basa commerciala.

² Il petent sto haver cumpleniu 18 onns. Plinavon sto el esser en possess d'ina assicuranza da responsablad.

³ Per menar ed organisar gruppas a basa commerciala basegna ei ina lubentscha dalla suprastanza communalia.

Art. 5 Cuoz dalla lubentscha

¹ La lubentscha per cavar cristallas ei mintgamai valeivla per igl onn calendar.

² Il lavar aur ei lubius sil pli baul naven digl 1. da matg entochen ils 15 da settember. Igl ulteriur temps eis ei scumandau da lavar aur en tuts flums ed uals.

Art. 6 Intents scientifics ed excursiuns

¹ Persunas ch'enqueran cristallas e mineralias spirontamein per intents scientifics e che prendan a casa mo campiuns, obtegnan gratuitamein ina lubentscha da cavar cristallas. Ellas astgan duvrar sulettamein puntga e marti geologic.

² Participonts d'excursiuns drovan negina lubentscha, sche l'excursiun vegn organisada da cavacristallas e lava-aur che han ina lubentscha da cavar cristallas resp. lavar aur dal-la vischnaunca da Trun.

Art. 7 Scamonds

¹ Igl ei scumandau da cavar cristallas:

- a) sigl intschess da plontaziuns e da lavineras,
- b) sin scarpas da sendas e vias.

³ Pastiras d'alp astgan buca vegnir donnegiadas entras cavar cristallas.

⁴ Sche motivs impurtonts pretendan ei, sa la suprastanza communalia restrenscher ni scumandar il cavar cristallas era en auters territoris.

⁵ Duront lavar aur eis ei scumandau:

- a) da deviar uals e flums,
- b) da cavar giu e donnegiar terren carschiu suenter las rivas da flums ed uals,
- c) da donnegiar uors e rempars sco era ulteriuras ustonzas.

⁶ Plinavon sa la suprastanza communalia decretar scamonds da lavar aur en loghens nua ch'ei vegn fatg surdiever ni ch'il prighel d'erosiuns pericletescha il contuorn.

Art. 8 Sgols cun helicopter

¹ Sgols cun helicopter en connex cun l'explotaziun da cristallas drovan ina lubentscha speciala dalla suprastanza communalia.

² Quella lubentscha vegn concedida mo en connex cun il transport da cristallas.

Art. 9 Responsabludad

Il cavacristallas sco il lava-aur:

- a) Sto prevegnir a scadin donn, surtut enviers persunas, animals, baghetgs ed indrezs publics e privats.
- b) Ei responsabels per ils donns ch'el caschuna cun encuir cristallas ed il lavar aur.
- c) Ha da rumir siu plaz da lavur, aschia ch'ei exista negin prighel per glieud ed animals.

Art. 10 Refatga

Donns caschunai entras il cavar cristallas ed il lavar aur ston vegrir refatgs entras il caschunader. Leu nua che quels donns vegrin buca refatgs ei la vischnaunca autorisada da refar quels sin donn e cuost dil caschunader suenter haver visau quel.

Art. 11 Schurmetg dalla cava

¹ Ha il cavacristallas aviert in fuorn, denton aunc buca finiu l'explotaziun, vala quel per occupaus, aschinavon ch'il cavacristallas lai anavos in u plirs uaffens, silmeins denton ina puntga e marca il fuorn cul num e datum. Vegr in fuorn buca explotaus duront 2 onns astga el vegrir explotaus d'autras persunas.

² In cavacristallas astga occupar silpli 2 fuorns en vischnaunca; en mintga cass buca entiras preits crap.

³ Per il lava-aur exista negin schurmetg dil plaz. Banduna el siu plaz da lavur ei quel da tut temps accessibels per in auter lava-aur.

Art. 12 Utensils lubi per lavar aur

Igl ei lubiu da far diever da suandonts utensils per lavar aur:

- a) pala,
- b) cazzetta, taglier, dratg,
- c) canals entochen ina lunghezia maximala da 2.00 m.

Art. 13 Utensils e material scumandai per lavar aur

Igl ei scumandau da far diever da suandonts utensils respectiv materials per lavar aur:

- a) da maschinas e tuts indrezs motorisai,
- b) da stender sugaras per tut diever,
- c) da materias chemicas sco argien viv ni sodiumcyanid e.a.v.,
- d) endrizzar tendas e campadis.

Art. 14 Anfladas specialas da cristallas

Anfladas da bellezia singulara e da considerabla muntada ston vegrir annunziadas alla suprastonza communalia. La vischnaunca sa acquistar tals exemplars cun pagar ina indemnizazion commensurada. Quella vegr fixada d'ina cumissiun dil fatg neutrala risguardond ils cuosts d'explotar.

III. Taxes

Art. 15 Taxes

¹ Las taxes per cavar cristallas muntan:

a)	carta annuala per persunas domiciliadas en vischnaunca	frs. 100---
b)	carta annuala per burgheis grischuns e per Svizzers domiciliai el Cantun	frs. 250---
c)	carta annuala per ulteriurs Svizzers ni per persunas digl exteriur domiciliadas en Svizra (permissiun C)	frs. 400---
d)	carta annuala per tuttas ulteriuras persunas digl exteriur	frs. 600---
e)	cartas dall'jamna	frs. 100---
f)	cartas dil di	frs. 20---
g)	taxa supplementara per siglientar (mo en cass specials)	frs. 100---

² La taxa annuala per lavar aur tenor art. 4 mutta à frs. 150.--.

³ Las taxes san vegnir adattadas entras la suprastanza communal.

⁴ Ulteriuras taxes vegnan medemamein fixadas dalla suprastanza communal.

Art. 16 Cunterdretg

¹ La lubentscha da cavar cristallas vala era per il territori dallas ulteriuras vischnauncas dalla Cadi, aschinavon che quellas reglan il cavar cristallas e salvan cunterdretg.

IV. Determinaziuns executoricas

Art. 17 Survigilonza

¹ Mintga possessur d'ina lubentscha el senn dils art.3 e 4 sto haver cun el la lubentscha sco era la carta d'identitad.

² Las persunas incaricadas dalla suprastanza communalia cun la survigilonza ein legitimadas da controllar in e scadin, aschinavon ch'ins suppona ch'el mondi per cristallas ni ch'el fetschi diever d'ina lubentscha da lavar aur.

³ Mintga possessur d'ina lubentscha el senn dils art. 3 e 4 ei autorisaus da controllar scadina persuna che cava cristallas ni lava aur.

Art. 18 Tgisa

Ils survigiladers, ils cavacristallas ed ils lava-aur han d'annunziar surpassaments da questa lescha alla suprastanza communal.

Art. 19 Castitgs

Surpassaments da quella lescha vegnan puni entras la suprastanza communal cun castitg da tochen frs. 2'000--. Cristallas cavadas resp. aur lavaus cun surpassar las prescripziuns daventan proprietad dalla vischnaunca e vegnan buca indemnisi.

Art. 20 Retratga ni snegada dalla lubentscha

Vegnan las prescripziuns da quest reglament buca observadas, sa la lubentscha dada vegnir retratga. Plinavon san ins snegar novas lubentschas.

Art. 21 Execuziun

La suprastanza communal coneda tuttas lubentschas, dessegna ils survigiladers e procura l'execuziun da quest reglament.

Art. 22 Mieds legals

Encunter decisiuns e disposiziuns dalla suprastanza communal sa vegnir recurriu entei-fer 20 dis suenter la comunicaziun alla dertgira administrativa dil cantun Grischun.

V. Determinaziuns finalas

Art. 23 Approbaziun e vigur

Quest reglament ei vegnius approbaus dalla radunanza communal dils
e passa en vigur cun ils 1 da schaner 2010.

Il president communal:

Donat Nay

Igl actuar communal:

Plazi Decurtins